

Latweeschu Awises.

52. gaddagahjums.

No. 21.

Dreschdeenâ, 23. Mai (4. Juni).

1873.

Redakteera adreffe: Pastor Sakranowicz Luttringen, pr. Frauenburg, Rurland.
Geschiedzija Westhorn f. (Kemper) grabmatu bohde Jelgawâ.

Rahditajs: Wisjaunakahs sijnas. Daschadas sijnas. Bischu diellums un sables pret winnu. Sakks var nelatimes praweeti. Puffu lappinas. Preeksch latw. Kurlmeemu ffohlu Jelgawâ. Abildas. Labbikas un pretschu tirgus. Sluddinakhanas.

Wisjaunakahs sijnas.

Pechterburgas „wald. aw.“ isfluddina to 4. Mai Wisaugstaki apstiprinatu atwehleschanu no Rihgas us Tukkumu dselzjellu taihsit. Scho atwehleschanu dabujis Rihgas rahtskungs Aleksander Galtin, kas apnehmeeß triju mehneschu laika akzijas beedribu sagahdaht, kas schu dselzjellu pehz apstiprinatahm beedribas statutehm sahßs list taihsit. Walszsbankâ effoht 50,000 rub. Kihlâ lizzis, ka 6 mehneschu laika puffi no ta kapitala, kas preeksch schi dselzjella taihschanas wajaga, walszsbankâ buhs eemakfajis. Zik leels kapitalis us to wajadhis, nau awises fazzihßs, arri nê, pahf kurrachm weetahm winsch ees, bet jadohma, ka eeshoht pahf Dubbulteem un Slohku us Tukkumu.

18. Mai waktarâ muhsu Keisara majestete ar trohnamantineeku. winnu augstu laulatu draudseni un leelstetu Wladimir us Wihnes isstahdu aisreisojis. S.

Pechterburga. Muhsu Kunga un Keisara preekschâ bijis 13. Mai Kursemmes muishneeku wezzakais, grafß Kenterling.

— Us to leelo saldatu munsteri, ko Persijas tehnikam pa gohdu 11. Mai nouurreja, bijuschî kahdi 35 tuhßß. saldatu kohpâ. Kehniksch jahjis us sawa lihdsatwesta lohtri skaisa pelleta schkimmeka ar farkano asti. Sirga galwa bijuschî puschkota ar puschku, pilnu ar dimanteem. Wissi til skattijuschees us sirgu. Pee rewijas schakam irr kur iskritiss no leela pulka leels dimants, wehl ne-effoht atrassis. Pehz rewijas bij leels gohda brohkasß; Keisars bij arri eeluhdhis pee galda Berseeschu pawaddonu fungus un ta tad schaks, kas wehl sawu muhschu nau ar weenu no saweem pawalstmeeteem pee weena galda sehdejis, dabuja tê ar teem kohpâ sehdeht un ar leelstenehm pee weena galda ehß. Jamahzahß kâ zittur dshwa. Kehnika 3 seewahm tur dat pillê mahjoklis fataihßs, kur kehniksch miht, bet kâ winnas dshlâß apfeggâß pillê eewestas, ta atkal eet, redseht tahß neweens nedabuhn. Kehnikam, kas pehz rihtu semju eeraduma ganderihß ar weenu sehß us pascha falohzitam kahjahm, nahfotees lohtri gruhtri til ilgi us kahjahm buht, jahß un brault, kâ jau weeshbâß pee Giropas walbineekeem to peeneßß.

— No tahm 3 armijas dallahm, kas pret Rihwu eet, Aprika heigâß tahß Kaukasijas un Drenburgas dallâß jau rohkas sadewuschahß pee Aral esera. Rihweeschî wehl ar weenu grassfotees pretti nahßt.

No Franzijas nahßt atkal swarrigas sijnas. Tautas sapulzê kehnikneeku partijai, kas jau sen ruhgst, isdeweess weenu spreedumu panahßt, kas taggadejai waldbai pahrmett ka ta nestahw pa tautas labklahschanai. Wezza presidenta Djera isfkaidroschanas wahrdi ne ko nelihdsesa un tapehz tad winsch atkahpees no amata. Winna weeta tuh-dal iswehlejuschi zittu presidentu generali Mahonu; nelaika Napoleona leelo draugu. Republikaneeschî sinn, ka pa Mahonam eet wissa armija un tapehz turahß it rahmi, bet pakluffu wahrahs deesgan. Saldatu pulki stahwoht kasarmes gattawi. Waj nu Mahons, ko monarkistu partija zehlust, neraudshßs wissu waldbi sipri aiteht kahda weena walbineeka rohkas, tas nu buhs drihß redsamß; schim briescham gan wehl wiss fluffu, bet kas sinn, zil ilgi?! Tâ irr gahjis un eet wehl ar weenu: Kad laudis swabbadibas pahrderrahß, tad rohka nau tahlu, kas tohs sinn zeta waldbâ atkal eefalt un atschrinahßt. S.

Daschadas sijnas.

No eeshsemmehm.

Kâ Widsemme ar dsimtmahtu pahrdohschanu gahjis un eet, par to laiku no laika Latw. aw. lassitajcem sijnas tohp dohtas. Gribbam tê arri pahri wahrdus minneht, kâ Kursemme ar to eet. Lihdi isg. 1872. gadda Turgu deenai us Kursemmes dsimtmuischahm bij pahrdoh-tahß 2392 mahjas par dsimtahm, kas buhtu peehta dalla no wissahm pahrdohdamahm mahjahm, kad atskaita nohßt tahß mahjas, ko newarr pahrdohßt, kâ lohnes muishchu un mahzitaju muishchu mahjas. No 1864.—1870. g. zaur zaurim il gaddus pahrdewa pa 257 mahjas, 1870/71 g. 420 m., 1871/72 g. 426 mahj.

Us trohna muishchahm mahju pahrdohschana warrehs tapt usnemta, til lihdi ka wissî reguleereschanas darbi buhs nobeigti. Igganuu semme tee irr pabeigti un Widsemme arri tuwu pee galla, til Kursemme wehl tas leelais darba gabbals, kas wehl wissumas pahri gaddus aishnems.

Par mahzitaju **Muhsne** effoht iswehlehts lihdschinnigais palihga mahzitajs pee Rihgas sehkaba basnizas, L. Girgensohn. (Balt. w.)

Jelgawâ kahds drohsch saglis isfadßis weenam pilsehneekam S. nakti winna gohwi is stalla un wissâ meerâ dsinnis us Rihgu. Upsagtais no rihta to pamauntjis, steidsees pa dselzjellu us Rihgu. Brauzoht arri eeradshjiss, ka weena gohws, kas kâ ta sagta isfkattijusees, tohp pa zellu dshhta. Roskrehjis Rihgâ, panehmis waktmeiste-

rus palihgâ un laimigi arri fâkehrufchi gohwi ar wiffu fagli.

Widsemmes ffohlmeifteri fawu fchi gadda konferenzi noturrefchoht Waktâ 18. un 19. Jullî, fur tad arri swinnehâ peeminas fwehtkus, ka jau 25 gaddi paliftufchi, kamehr Widsemmes ffohlotaji ifgaddus konferenzi noturr. Waktâs aprinka draudses un pagastu ffohlotaji, ka arri pagasta wezzakee irr usâizinati 3. waffaras fwehtku deenu, 29. Mai, Gaujenes pilsmuischâ us konferenzi fanahkt. Pehz beigtas konferenzes noturrehs ffohlotaji dscedafchanas un Balsmanes-Numeisteres draudses basuhnes kohris puhfchanas konzerti Widsemmes ffohlotaju atraitau lahdei par labbu. (Mahj. w.)

Pee **Talsu** aprinka teefas irr par affefferi no semneeku puffes us jauneem 3 gaddeem apstiprinahs U. Ratschewig.

Par **fudmallu** buhwefchanu un turrefchanu grabam tē pahri wahrduâ peeminneht, fo lai eewehro, kam tas derr. Kats frohna fainneeks, ja arri wehl neturr fawas mahjas par dšimtahm, bet til us renti, warr us fawas mahju grunts wehja fudmallas taifcht. Pee uhdens fudmallahm irr tahlast ja-ismekle, waj zaur uhdens aisdambefchanu zitteem nenoteek fshahde. Bet pee wehja fudmallahm ta leeta irr ittin ihfa. Lihds fchim fainneeki gahja ar luhgfchanu pee dohmenu waldibas, bet arri tahdu luhgfchanu nemas newaijaga. Til waijaga pee fawas pagasta waldifchanas to leetu peenest, lai ta, ka pee katras zekamas mahju ehkas, reds, ka fudmallu ehka irr ta taifita, ka nau zittahm mahju ehkahn par pohstu. Kad pag. waldifchanai nau nekahda prettofchanahs, tad lai zell augfchâ fawas fudmallas un nebihstahs wis, ka tahs, ja buhs labbi taifitas, reifi warretu mahjas pee pilfchanas fadahrdfinahkt. Mahju wehrtiba taps til pehz grunts un ne wis buhwehm rehkinata. Katram fainneekam irr tad brihw ne til ween preefch few, bet arri zitteem malt; kameralteefai til ta darrifchana un finna warr buht, ka pee leeliflas fudmallu wefchanas patente irr janemm, bet leegfchana ne no weenas puffes newarr notift. (Wiffuauht. pawehle no 26. Febr. 1871).

Behterburgas awifes aprakta Persijas lehnina abraufchani. Wiffu to juhwas zellu pa Rospijas juhru wiasch pilnâ spirtumâ nobranzis; zitti lungi wiffi apflimmufchi ar juhwas flimmibu (flifta firds), til lehninfch ween ne. No Astrakanas, fur ar leelu gohdibu tappa fanemts, dewees tad us Masflawu. Til lihds rattu rinda us bahnuſcha bij peeturrejufi, tē Masflawas generalgubernators, firts Dolgoruki, nahza to rattōs apfweizimahkt un ifteiza fawu preeku, ka Masflawa irr no wiffahm tas pirmas galwas pilfehth, kam tas gohds, pirmo Persijas lehninu kâ weefu pee few redseht. Rehniſch pa franziſki atbildes, ka arri minnam tas irr par leelu preeku, ka fawâ zekâ wiffupirms warr dabuht redseht fawu leelako draugu, Kreemijas Keisari. Rehniſch irr til lohti laipnihs bijis, ka irr generalgubernatoram rohku dewis. Tahdu gohdu bes waldneekem wehl ne-effoht ne weens wis semmes no Persijas lehnineem peeredsejis. Nahza nu wehl dauds generati un lungi, kats fweizinaschanas

wahrduâ nesdams. Tad kahpa rattōs un ar 6 balteem firgeem abrauzâ Kremla pilli. Masflawâ lehninam peetikla dauds fo ifredsetees, fo wiffu wiasch fawâ walſti wehl nau ne redsejis ne dširdejis; ihpafchi teaters winnam lohti patikka. Tad nu brauzâ us Behterburgu, fur 10. Mai atmahza. Bij jauka deena un leels taufchu pulks to fagaidija. Keisars lihds ar leelfirſteem fagaidija us bahnuſcha un apfweizinaufchees abbi waldineeki fehda rattōs, kas no 2 ſtalteem firgeem wilkti tohs nowedda us seemas pilli. Fur nu bij leela apfweizinaschana, arri pawaddoau lungi tappa preefchâ ſtahditi. Rehniſch effoht widdejs no auguma, un no patihkama gihmja. Swahrki laiftoetes weendōs dahrgōs akmindōs; weffelas rindas dimantu fedsoht wihles, arri polettes mirsoht no dahrgem akmineem. Pirmo leelo maltiti pehz fawâ eeradduma ehdis weens pats. Ohtra deenâ bij leela ſaldatu munſereſchana. Keisars bij paturrejis wiffus tohs pulkus, kas us Wahzu keisara weefbas laifu bij fafaukti un tã tad Perſeefchi dabuja redseht Kreemijas gwardus un apbrihnoht tahdu ſpehku, ar fo karru usdohmahkt gan katram jaſargahs. Tã nu wiffa ta nedela aifgahja ballēs, munſturōs, iſbraufchanas, teaterōs un apmekleſchanas, fo Behterburga aifwaddija.

— Leſſeps, tas leelo darbu meifteris, tas pats, kas Suez kanali razzis, irr ifdohmajis, kâ warroht leelu jaunū dšelzellu taifcht, kas wedd no Kreewu semmes (prohti no Drenburgas) zaur Widdus-Uſiju teefcham us Indiju. Sawu nodohmu irr ar Kreewu weetneeku Konſtantinopolē pahrunnais un muſſu waldifchanai eefneedōs. Wiffa ta riſſe buhfchoht arri Wihnes iſſtahde redſama.

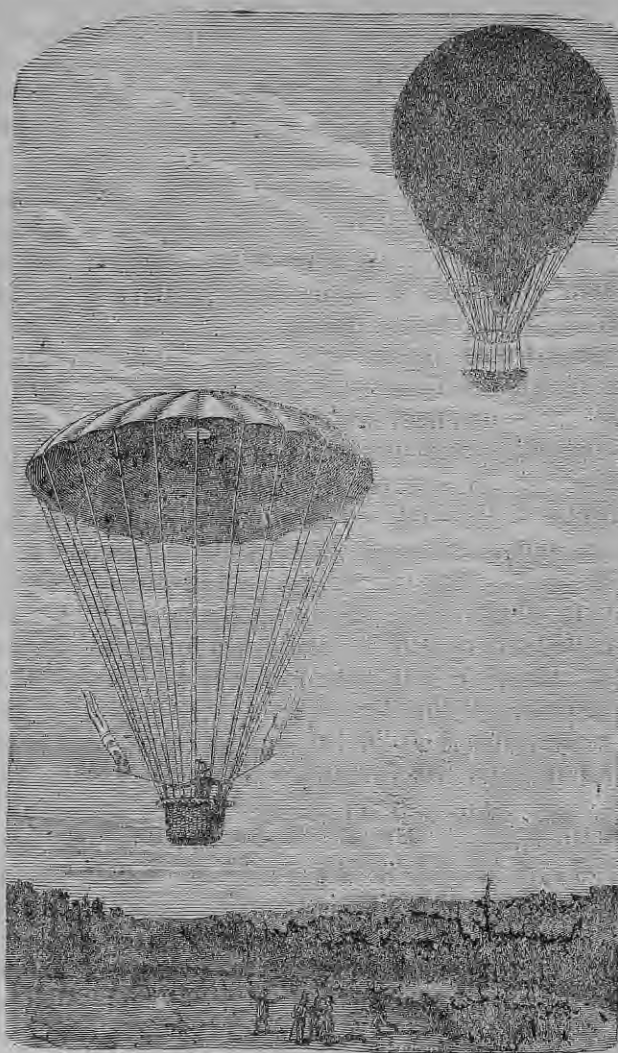
Behterburga. Pee aifwinas nedekas leddus eefchanas pilfehtham pretti leddus 3 ſweijneeku laiwās tã bijis eeflohdſijis, ka teem 6 zilwekem, kas laiwās bijufchi, gals bij preefch azzihm. Weens drohſch matroſis winau behdas pamannidams azzumirkli pakehris 2 dehtus un noſtrehjis upmalle; leddus bijis tã nodambejees, ka warreja tohs abbus dehtus weenu ohtra gallâ nolikt; matroſis pa dehteem peefſtrehjis pee jau pus apgahſtahm laiwahm un zaur fchi ſirdiga glahbeja puhliu wiffi 6 zilweki tappa iſglahhti.

— Juſtizministeris jau 1867. g. Keisaram bij preefchâ lizzis, ka pa Kreewusemme ar tahm wolofteefahm (turrenes pag. teefas) ne-eimoht, kâ waijadſetu eet. Uf to preefch 2 gaddeem eezehla komiſſioni, kas nehma ſcho leetu iſmekleſchanâ. Komiſſione irr pa kahdahm 15 gubernahm aptahrt braufadama ſakrahjuſi ſinas un peerahdiſchanas, kâ pa tahm wolofteefahm eet, prohti ka ne-eet wis pa kahrtai. Teefneſchu amatōs ſtahwoht wihri, kas neproht fawu augſtu amatu kohpt, eſfoht wis leelais pulks tahdu, kas neproht ne raffiht ne laffiht. Semneeki gan pafchi tohs zelloht, bet tomehr neturroht us teem it nekahdu leelu uſtizzibu. Pehz teefneſcha amata tee labbafee draudſe nemas nekahrojoht, bet raugohkt kâ warredami no ta palikt ſwabadi; un ja weenu eewehloht, tad tas to neffoht til kâ katru zittu naſtu. Kad nu teefneſchi pafchi effoht til nemahziti un

tumschi, tad sunnams tee ne-essohht ne kas wairahht, kà tik kalpi no gudrafa pagasta wezzaka jeb skrihwera. Dauds weetas kommissione atraddusi, ka teefneschi eimohht padohma lubgt pee wezzaka un paschi it ne ka no likkuma nesimadami klaufootes, ko skrihwers teem par likkumu preekschà lassa. Noteekoht tapehz dauds netaisnibas un trubktoht taisnibas. Kreemu „Golos“ awise par scho lectu runnadama fakka, ka schinni leeta newarroht abtraki kas labs zeltees, pirms nebuhshoht skohlas laudis gaismofuschas. Kad to lassam, tad newarram zittadi, ka azzis pagreest, kà tad pee mums Baltija ar schihm leetahm klahjabs? Gaddus atpakkal no muischneeku pusses par affefferceem tappa zelti lungi, kas gan bij no muischneeku fahrtas, bet ne mas nebij ihpafchi us teefaskungu amatu fataisiti. No daschahm puffedem pazehlahs balsti, ka ta newarr pareisi eet. Un muischneeki paschi eeskattija par waijadfigu nospreest, ka pee wiffahm teefaskungu wehleschanahm buhs wiffupirms us to lubtoht, waj irr tahdi, kas teefas leetas irr studeerejuschi un mahzijuschees. Warr gan buht muischneeks, bet kad neproht ne ko no likkumeem, tad nederr par teefaskungu. Bet kà tad nu ar semmakahm teefahm? Muhsu pagasta wezzakee, preekschneeki un teefas wihri tohp no fainneekem nemti. Waj tas jau irr deefgan, ka tik peederr pee fainneeku fahrtas? Waj tapehz jau arri irr derrihg8 wiffus tohs pagasta amatus waldiht un pildiht? Bateesi ne, arri tur waijaga sawas fataisfchanahs. Wiffupirms waijaga gruntigas skohlas mahzibas. Ikkatis no fainneekem warr tapt iswehlehts, dauds weetas jau arri faktoht eet pehz rindas wiffus zauri. Tapehz tad us to zeetako buhtu jaluhko, ka katrs, kam fainneeka weeta jastahw un kas tad arri reis par kandidatu buhs us daschadeem pagasta amateem, waj pee teefas waj pee waldibas, ka wiffi sawus nospreestus skohlas gaddus skohlà buhtu bijuschi un warretu no winneem gaidiht pawehlu un praschanu. Skohlas mahziba derr un irr waijadfiga katram jau preekschsewis, bet pee teem, kam jakohpj arri zittu un wiffa nowadda labklahschana, tur wiffi nowadda lohzehti to warr gan gaidiht, ka winnu waldineeki un teefneschi lai irr tahdi, kas paschi gaismoti un mahziti, kas ar paschu azzihm un prahtu apswerr rakitus un rehkinumus un spehjspreest un darrifchanas weft kà pilnigi wihri, ka teem nau jagrahbstahs pa tumfu, nau nemahzibas deht jaleekahs lohzitees un schaubitees zaur zittu. Mehs wehla-mees redseht, ka wiffas semneeku schkirras stipri pee-augtu garra gaisma, bet wiffudedfigaka ta leeta irr pee fainneeku fahrtas.

Behterburgà kahds gaisa fuggu kapteine, kas jau pa Parises aplehgerefchanas laifu pa gaisu tur braufajis, irr taggad amahzjis us Behterburgu un te ar saweem ballongeem peknu dsenn. Bij peedabujis arri pahri zittus fungus, weenu gwardijas offijceer un zittus, kas libds ar winnu sehda fuggi un kahpa gaisa. Par weenu brauzeenu nostahsta, ka bijuschi usfahpuschi 2200 pehdas gaisa un tappa dsihiti us Ladogas esera pussi, bet wihri buhtu warbuht wiffi Ladogas esera noslikhufchi, jo balonga spehks fahzjis ussiht. 4 juhdeses no Behterburgas balongs panah-

zis jau stipri us leisu, ta ka warrejuschi kohku gallotnes atjneegt. 3 werstes tappuschi ta wasati pa kohku gallot-

nehm, kamehr mescha widdu kahda purwa nonahlfuschi semme un warrejuschi is kurwa iskahpt. Netahlàs mahjäs dabujuschi fasilitees un braufuschi tad atpakkal ar sirgeem us Behterburgu.

Turkistanas generalgubernators Kaufmannis farra zella buhdams pret Rihwu us zella tappa apfweizinahts no kirgiju wezzakeem, kas dsihwo ap Dschisaku un Samarkandu. Lai nu us schihm tautinahm, kas farra spehklam paleef muggurà, warretu jo drohshaki ustizzeht, generalgubernators winneem laipnigà usruunà teizis, ka muhsu Rungs un Keisars ar winneem irr pilnà meerà un atwehlejis winneem tahs nodohfchanas no laukeem scho-gadd us pussi pamasinaht.

No Odeffas pusses nahf sinuas, ka wiffa turrenes apgabala laufi stahw lohti labbi; arri seena buhschoht papilnam.

No ahresemehm.

Berline. Tee 4 jaunee basnizlikkumi: 1) kà mahzitati lai tohp fataisiti un amatos zelti; 2) par mahzitoju teefahm; 3) par basnizas warru pahmahzibt; 4)

par istahchanu no basnizdraudsibas, — so tautas nams peerechma ar wisseem teem peeliffumeem, so kungu nams par wajadfigu eeflattija, irr nu jau no Reisara parakfitti un isfluddinati. Ta tad nu wisseem prettoschanahs wahrdeem buhs ja-apklus un warr til to wehletees, ka waldischana gribbetu schohs likkumus ta walkaht, ka winni irr til tam faunumam par beedeschanu, bet tam labbam par peestahwu.

No Spanijas. Printscham Karlos effoht taggad karra spehks no kahdi 15 tuhlt.; effoht Englantē dabujis arri labbu teesu naudas usleeneht un gribb nu pats eet Spanija eekschā un ar fawu karra spehku waj nu panahst nahwi jeb kehnia krehflu. S.

Wahzsemme schinni gaddā effoht 100 gaddu kartupelu kahsas fwinnamas, jo preeksch 100 gaddeem, kad Parisē bads iszehlees, waldiba speedusi laudis, kartupelus stahdiht. Kartupeli jau gan agrahst bij Giropā pasihstami, jo pirmo kartupeli atwedda Jr. Drake kungs no Amerikas us Englanti jau ap to gaddu 1600. Bet kartupelus audseht un kohpt, to til effoht usnehmuschi ar to gaddu 1773. Un kas nu gan muhsu deenas spehji bes mihsceem rahzenceem — nabagu lauschu weenigas un wispahrigas bariibas istitt? Tadeht nau brihnums, ka laudis arri runna no 100 gaddu kartupelu kahsahm. E.F.S.

Wihnes pilsehts irr taggad ta weetina, fur laudis no mallu mallahm us istahdi faplusht kohpā, gan augsti waldineeki, gan wissadi meisteri ar faweem meisteru darbeem, gan atkal skattitaju tuhstoschi, kas abraukuschi wissu isredsetees. Til par to negantu dahrgumu wissi fuhdsahs, kahds taggad Wihne irr. Wihneechi reds, ka nu til irr ptaujams laiks. Istahdes namma jau irr neapredsamās mantas fawestas un nahst wehl ar weenu klahst. Pee istahdes namma tohp wiswairahst apbrihnohts tas appalais widdus tohrnis, jeb ta leela rotunda, kas ka leela zeppure iszehlahs gaisā un ruhmi dohd leelam pulkam. Schi rotunda irr 250 pehdas augsta; tee pihlari, kas wissu to swarru nefs, irr til leeli, ka katrā pihlari warr masu ehlu eelikt eekschā. Istahdi atwerroht bij tur eekschā kahdi 700 zilweki, bet wiss schis pulks isskattijahs ka masa faujina. Starp tahm leetahm, kas no Parisē nahkuschas, irr weens istaisihts lauwa, tas kohpā ar to kahpeni, us kurras gull, irr no labbi prahwa namma leeluma, bet tai leelā rotundā tomeht skaidri pasuhd. Sakka, ka wissu leelo Bahwila basnizu Wihne warretu pabahst appakch scho istahdes zeppuri. — Semkohpibas nodakkā starp zittahm leetahm effoht redsama weena leelagabbala lohde, kas peld pa fudrabainu schki drumu. No kalnu raktuwehm atfuhstitti kahdi 50 birkawi dshwa fudraba, tee irr eelekti leelā dshs katlā un tur tad peld ta lohde. Scho dshwo fudrabu effoht atweduschi aitu ahdas makkōs eeleetu un tad wehl kohka muzgās notaisitu. Weens no kungeem gribbejis isprohweht, waj rohku weegli warr eebahst dshwa fudraba blohdā; bet rohku iswilzis pamannija, ka tee abbi selta gredseni, kas tam bij us pirksa, bij no selta pahwehrtijuschees fudrabā. Dshwais fudrabs apstitt seltu ar bahlu spihdumu.

Franzija. Kehninneeku partija redsedama, ka wezais presidentis Diers ar ween wairahst mettahs us republikaneeschu pussi, irr fademuschees us weenu rohku un gribb zil til warr winnu wissadi tirrinaht, lai apniktu fawā amatā un atkahptohs. — Franschi irr eefkluschi to beidsamo, to peekto milliardu no fawa karra parahda Wahzsemme ismaksahst.

Rohmā. Ar pahwesta weffelibu gan mas eet us labbo pussi; kardinaki noturrejuschi konferenzi un wissu jau pahrrunnajuschchi, kas buhtu jadarra, til lihds ka pahwests azzis flehdi. Arri pahwests pats effoht parakstijis, ka lai wima pehznahkamu iswehl; bet to rakstu turra fluffu. Kardinaki effoht pee sweschu walstju weetneekem Rohmā luhgshannu fuhstijuschchi, lai wissi kohpā gabda, ka ar pahwesta nahwi ne-iszehlahs Rohmā warmahzibas pret basnizwaldibas weddejeem, bet ka wissa wehleschana warr pa kahrtai notikt. Tad nu wiss buhtu noriktechts un til truhst, ka pahwests mirst.

Spanija irr nu runnaslungi preeksch jaunās tautas fapulzes zelti un tee usnems fawu darbu, prohti spreest, ka ar Spanijas waldibu lai paleek. Tee wissi til runna no brihwalsts, bet kad dshlaki runnā eelaischahs, tad atkal katram fawās dohmas, zil leelus tohs kuhlischus lai seen, kas tad weenā gubbā fakrauti brihwalsts wahrdu lai nefs. Karlisti atkal pastarpam til wedd karu us preekschu un stipri paturr wirsrohku. Nesen wefels pulks waldibas saldatu teem pademahs un bij gan apsohlihts, ka winnus tahlaki ne-aistiks, bet tomeht likka leelu pulku no schaut. Tahda negantiba nu gan wairo prettineekus.

Irlantē statistikas aprehinumi israhda, ka isg. gaddā tur starp mirruscheem irr bijuschchi 15, kas 100 gaddus un wairahst wezzi palikkuschchi. Weens kallejs 106 gaddus wezs buhdams wehl 2 nedelas preeksch mirschanas palihdschjis fawam deklam smehde pee darba. Weena feewa mirrusi 115 gaddus wezza un nezit ilgi preeksch mirschanas wehl gahjufti pee lauka darba.

Amerikā brihwalsts karra spehks newarr un newarr ar to masu faujinu Modok-Indeeschu gallā kluht. Schee Indeeschi irr tohti mannigi, dshwo kalnu klintis, fur nespehji teem peekluht un lihds schim fashauj drupās katru armijas pulzinu, so pret winneem fuhsta. Rukat atkal wefels pulks wirsneeki un saldati ta gallu dabujuschchi; eegahjuschi kalnds un ne weenu paschu cenaidneeku newarresuschchi pamannihst, te us reisi fahkuschi schahweeni sibbinohst un weens pehz ohtra apwehleees pee semmes. Turklahst Indeeschi wehl neschehligi mohza katru balto, so tee fawās rohlās dabuhn, winnu leelafais preeks irr ahdu no palauscha par azzim pahrmaukt (skalpeht). Taggad nu waldischana gudro un gudro, ka winnus pahwarreht. Gribb raudsiht zittus draugu-Indeeschus peerunnaht, lai tee usnemmahs schohs fawus paschu brahsus nokarroht; zitti atkal dohd to breefmigu padohmu, lai isohloht maksu par katru Modok-Indeescha galwu, so atneffis, gan tad raddischotees tahdi, kas winnus isbeids. Un ta ihsta nemeeriga zilts, ka zitti

ne-effoht leelaka, fa 60 wihi, un ar teem ne-warr gallä kluht.

Uu Jorkä Amerikä irr bagati schihdi abraukufchi un gribb Amerikä Linkolnas apgabbalä eetaisibt koloniju preeksch schihdeem. Gribb semmes platschus usnemt, fur kahdi 50 tuhst. warretu darbu un maissi atrast. Bet waj tur jau isnahks no schihdeem semkoppji, tas wehl irr janoreds.

S.

Bischi dsellums un sahles pret winnu.

Dauds zilweku tapehz ween ar bittitehm negribb dar-botees, bihdamees no winnu duhreneem. Gribbam te tapehz pahri wahrduß par scho leetu pahrrunnacht un mahzibas pafneegt, kas nahk is ta leela bischi kohpeja muttes, prohti Huber kunga Wahzsemme. Bittes dsellons irr truhbina, kas fa-eet kohpä ar gists puhsliti; schis gists krahjuns bittei durroht, eeteff dsellonä un zaur scho tai duhreena weeta. Tislibds fa bitti speesch, tad isnahk tas dsellons no makstites un warr redseht, fa pee winna karrajahs labbi leela pillite gists; faprotams fa ne wis tas masais duhreens, bet ta gists padarra to fahpi un pampumu. Bailiga leeta tas bittes duhreens tik irr preeksch lohti wahrigeem, jeb kad pee ne-usmannigas meddus ehschanas warr duhreens notift mutte eekschä, dwaßchas rikles tuwumä. Uzzis irr arri lohti wahrigas pret bittes dsellumu.

Bitte durr tik fama mahjokla tuwumä, un arri tik tad, kad winna tohs zilwekus jeb lohpus eeskatta par saweem eenaidneekem. Remeeriga staigaschana, trohksnis, rohku zillaschana, arri dikta runnaschana, gaischas drehbes fattina bitti us durfchanu; täpat arri nepatihkama smakka, ihpafchi no sweedreem. Tahlu no strohpeem bitte lohti retti, tik tad, kad winnu speesch, mehds durt. Sahles pret bischi dsellumu irr schihds:

1. Eij drohfschi un bes bailehm gar bittiehm. 2. Nennem funnus lihds dahrsä, arri sirgeem nebuhs klahumä buht. 3. Strohpju tuwumä nebuhs ar pilnu balsu runnacht, nei gainatees ar rohkahm, ne-eet ahtri, netaisibt trohksni; ja strohpju tuwumä irr dahrsä jastrahda, tad buhs to rihta agrumä darriht. 4. Kad bischi-waktineezes gar gihmi skraida, tad aisleez rohkas preeksch gihmja, tä fa zaur pirfsteem warri redseht, un paleez rahmi stahwam, tad bitte ne durs wis; bet skrees prohjam; kad manni, fa bitte irr mattös eefuhlsufees, tad nospeed to us weetas, jo reisi mattös eetiklufi, winna tur ar ween wairahk eepiktojahs un bes ihpafchi fahpiga duhreena tu tad retti paliktu; tur ta bitte tatschu pohstä eetu, tapehz tad fargees feni un nokauj bitti, kas mattös; bet ne-eij bes galwas apfegga pee bittiehm. 5. Kad ja-eet pee strohpa, tad eepuht jeb eelaid druzin duhmu no fapuußchas mal-las jeb papihra jeb tabakas, duhmi aissnem winnahm to durfchanas kahribu; kad bittes behrnus laisch, tad arri uhdens winnas darra meerigas. 6. Jo ilgaki rahmi apeefees ar sawahm bittiehm, jo drohfsch buhst pret winnu duhreneem. 7. Kad effi durt, tad leez tuhda to dsellonu israut; jo ilgaki winfsch eekschä paleef, jo wairahk

ispluht ta giste par to duhreena weetu un jo leelaka buhs ta fahpe un pampums. Pampumu apmeerina: mikla semme, farihweti kartupefi, faspreefti sibpoli; arri muttes feekalas jau apmeerina to fahpi; pilliti effas jeb wehl labbaki pille no salmiak garra, jeb fahls uhdens un wis-labbaki pille uhdens stikla (Wasserglas) derr par fahli us duhruma weetas. Kad galwa irr fadurta, tad waijaga aukstu uhdeni ar puhslit aplikt, kurrä irr faspeters jeb fahls iskaufsehts. Kad bischi strohpi nostahda 8—10 pehdas augstä weeta, tad winnas nedurr ne weenu zilweku nei lohpu arri paschä tuwumä; winnas reds, fa tee nau ne kahdi bihtami eenaidneeki, kas tur pa appafschu dsihwo.

H.

Sakkis par nelaimes praweeti.

Lea to gan negribbeja tizzeht, bet kad nu pa tam starpam arri wehl zittas nahburgu seewas bij faskrehjuschas un Klapparenes wehsti par pateesu apstiprinaja, tad winna nobahluße issauza: „Ja tas teescham tä irr, tad gribbu pee kehniina dohteess! Prohjam, prohjam! —“ un autoja streigschus is dahrsa.

Kehniinfsch bij pa tam starpam ahropus pilsehtha isgahjis un greesahs passlabban par Tilsites eelu atpakkal us pilli. Bet tawu brihnumu! Tislibds kehniinfsch mitas nanmam us kahdi 20 fohli bij tuwojees, te tappa flagbohmis zetti aistrauts. Pee tam is mahjinas flaishta jaunelle, ar affaru pilnahm azzihm, isnahza un fritta rohkas fanehmuse kehniina preekschä us zekkeem. Ta bij Lea.

„Ro ta seewischka gribb?“ fauza kehniinfsch bahrgi. „Ro winna kauz? Kapchz winna ar tahdeem kawekkeem zekä stahjahs?“

„Schehlastibu! kehniina kungs. Laudis stahsta, fa mans tehws zeetumä fehsh un rihtu tapfchoht pakahrts. Ak mans tehws! — Ro winfsch irr nospeedsees?“

„Winnas tehws — kas tas tahds irr?“

„Mans tehws irr mitas eenehmejs no schejeenes — kurru schodeen. —“

„Ahu, tas spions, kas muhs apklaußja! fauza kehniinfsch,“ tam waijag karratees, tam blehdim — prohjam!

„Mans tehws nau spions!“ fauza Lea ar drebbedamu balsi. „Jo fa gan winnam buhtu eespehjäms bijis Zuhfu majesteti apklaußit, kad winfsch par wiffam kurlis irr. Ak, kehniina kungs, Zuhß warrat Deewa schehlastibai pateikt, fa Zuhß warrat dsirdeht, kad Zums schehlastibu luhds — schehlastibu preeksch manna newainiga tehwa!“

Kehniinfsch pawehleja meitenei uszeltees un winnas staltu, flaitu augumu apluhkojis, jautaja: „Rä winnu fahz?“

„Lea koleit.“

„Zil wezza winna irr?“

„Dewinapadesmits gaddus.“

„Waj winna irr prezeta?“

„Ne.“

„Labbi! Mihtu agri pulksten feschös uf pilli. Buhs winnaß tehws wainihgs, tad winnam wisnotahf buhs farratees. Za ne, tad lai winsch eet fawu zelku. Schlagbohms bij arri pa starpam jau uswillts un kehninsch jahja probjam.

„Tahds flaits un dails feeweefchu augums irr tahlu meklejams!“ kehninsch fazzija uf fawcem pawaddoneem. „Ta buhtu labba feewa preeksch gehgera Brinka. Esmu winnam jau fen fohljees kahdu no Reischeem pahwest. Rufs! — Tas tik buhtu pahris!“

Loleitis pastarpam tupp tumfchâ pils zeetumâ.

Zeetuma fargs, kurrum winsch wallaru ehdeenu eenehofft, dauds prassischanas preekschâ lifka, tiklai behdigi plezzus ween raustija un ar rohku ap fallu braufdams uf augfchu rahdija. Muitas eenehmejs nopratta kas nahks un kehnina bahrdribu pasihdams fataisfjajs uf fawu nenoweerschamu likteni.

Winsch lifka fewim fpalwu, tinti un fwezzi eeneft un nehmahs tad ar leeceem stubraineem burteem rakstihf:

Manna dauds mihtota meita Lea!

Rihtu es tapfchu pehz wiffuugstakas pawehles uf breefmitu, netaisnu wihñ, no dshiwibas uf nahwi jubtihts — zaur farratawahn! — Es gribbu Augstai majestetei paklausihgs buht, ka katur briedi ustizjihgs kalps, tapehz ka es Winnam ustizibu swehrejis esmu, abbejadi: wirs semmes un uhdena. Scho swehrestibu negribbu laust. Tapehz es tewim fattu mannas beidsamas ardeemas. —

Kas manna mahju buhschanâ kehnina buhtu, lai paleef kehninam. Zits wifs tew. Mans speekis lai paleef pilsehta waktmeisteram; tiklai es tewim atlanju, pehz patilfchanas darriht, waj nu to sudrabu apfallumu atplehst, jeb ar wiffu atdoht. Tabakadohse peederer mannam amata beedram no pohlu wahreem; — ta tabaka gan ne! — To selta gredsenu — tu winnu atraddisi schublahde, blakkam swehtai bihbelei, — leez man lihds kappâ, bet taisni uf firdi. Tas man irr no mannas nelaila mahtes. Behru deenâ, dohd tam pilsehta gannam kahdu pahri labbu grafchu, lai winsch arri warr usdshwoht. Winsch irr wehl kurlahks ne ka es!

Tad es pateizohs par tawu mihlestibu, fo tu mannim parahdijuse. Es mirstu newainihgs ar drohschu tizzibu eeksch Jesu Kristu un swehtu augfchamzelschanohs. Kad tik tas strikks netruhktu! tapehz, ka es gauscham smags esmu. Nu warbuhf ka bende mannim wehl to beidsamu patilfchanu darrihs un to zilpu diwahm fahrtahm nems. —

„Nu tad dshwo weffela uf muhschibu un negaudo par dauds pehz tawa tehwa Leopold Loleit.“

Testaments nu bij gattams, — wehl reis zauri lasfihfs, wiffas punktës par riktigu atrasts un tad adresse wirsû rakstita.

To wiffu padarrijis, Loleitis nolikkahs ar meerigu garru uf ziffahm, bet tomehr winsch drihsumâ attal augfchâ schahwahs; jo bija wehl fo peemirfis peesihmeht un fadehf schigli fpalwu palehris, rakstija:

„Postskriptum: Kehninam es peedohmu mannu netaisnu nahwi un naktfsauzejam Sturmam, ka winsch manni nesen isflammaja. Bet — mannu Spigitu leez noflizinaht. Tas buhs tas weffeligakais preeksch tahda wezza lohpina.“

Tad Loleitis dewahs ohtru fahrt uf duffu un drihs meerigi aismigga. No rihta Loleitis eerastâ laikâ bij jau spahrnds un nekawedamees mehtahs apgehbdâ. Drihs arri bij zeetuma fargs klahf un rahdija winnam zaur sihmeht, ka preeksch kehnina majestetes ja-eimoht.

Eeksch pils jahles preekschistabas wajjadseja winnam labbu stundu gaidiht, lihds beidsiht tappa preekschâ laists.

Kehninsch bij ismeklejis un atraddis, ka muitas eenehmejs Loleitis pateesi kurlis un nekahds blehdis. — Tapehz arri Loleitim ta nolikka nahwes strahpe tappa atlaista; bet tik ar appafschejeem nolikkumeem: pirmais: ka winsch lai no amata atfahpjahs, par fo winnam il gaddus pensija taps ismaksata, un o htrais: ka winna meitai buhs winna amata pakkalnahzeju prezzeht.

Loleitis, pehz tam, ka winnam schahds schelastibas spreedums peeklahijigi fapragtigi bij pasluddinahts, nehmahs runnaht:

„Augsta majestete! — pirmis par to atlaitu nahwes strahpi wispasemmigi pateizohs; ohtris: fawu amatu gribbu atstahf, lai gan man tas grubti pee firds ferrahs, ka Augsta majestete zaur to weenu ustizigu deeneftneeku pasaude, — un tahdu jau ta truhkums irr. Ar schihm diwahm punktehm esmu ar meeru, bet ar to treschu ne par fo!“

„Ar mannim warr Zuhfu majestete pehz patilfchanas darriht. Man arri peeklahjahs pehz manneem swehrestem wiffur paklausigam buht. Bet gar mannu meitu irr tiklai man un winnai pattei dallibas — un zittam neweenam. Tadeht lai winna patte isreds, kam winna par dshiwes beedru gribb peeflehgtees. Tad es labbahf gribbu mirt, nekâ kad mannai meitai buhs weenu par wiffam nepafihstamu zilweku prezzeht!“

Kehninsch knafchi uslehza un gabja draudedams muitas eenehmejam klahf. Schis attal wirfahs nobijees apfakkal. „No winsch te runna?! — Weens no teem diweem; waj winsch mannus nolikkumus ispilda, jeb staiga uf farratawahn.“

„Bet Deewa teesa! Winna meita buhs gudrafa, ka winsch wezs mulkis!“

„Sauz to meitischku eekschâ!“

Lea nahza bailigi eekschâ un krittâ butfchodama tehwan ap fallu, bes ka kehninu un tohs apfahrtstahwedamus par fo eekfaktitu.

Kehninsch nu lifka Leai preekschâ, fewim iswehleht, waj nu prezzihu ar tehwa amata pehzuahzeju, jeb tehwa nahwi pee farratawahn.

Kamehr kehninsch uf Leu runnaja, Loleitis zeeti ween winnu usluhfoja. Ka kad winsch katur wahrdu no kehnina luhpahm lassitu, un tiklo kehninsch bij beidsis runnaht, apfampa winsch fawu beerhu un fchukfsteja: „Zeet kluffu Lea! nesakki ja! — Winsch to newarr dar-

riht; tas irr pret Deemu un pafauls liffumeem! Kad arri kehniſch to darra, tad es gribbu meerigi aibraukt; tik neſakkt ja!"

"Waj tas tehniſch turrehs mutti!" uſſauza kehniſch. Meitiſchka, apdohmajees aſtri. — waj preekſch fewis bruhtes krohni, jeb preekſch wezza — ſtrikli!

"Al debbeſu tehws palihds man! — Ko buhs man darriht? — Sawam tehnam es newarru liff mirt, — bet es arri neſpehju weenu wihru prozzeht, kaſ man gluſchi ſweſch. — Ko lai darru?!"

Kehniſch nu pawehleja to nahkamu mitas eenchmeju eſaukt, — un drihs arri raddahs ſlaiks, ſtalts, jauneklis grenadeeru mundeera pee durwihm.

Loleitis to eeraugoht, ka no preeka ſarahwahs. Arri Lea winnu apſkattija un ſakka azzumirkti, pee wiſſeem lohzeekem trihzeht. Schis bij tas jauneklis, kaſ winnu no nahwes bij iſglahbis, winnas mihtakais, Zahſeps Brind.

"Zahſep!" ſauza winna pakluſſu. Nu arri ſchis winnai azzis uſmetta.

"Nu Brind! — kaſ nu irr? — Winſch jau degg ka leefmas," ſauza kehniſch; — "waj winſch arri negribb peekohſtees — "Augſta majestete!" ſauza Zahſeps. — "pawehleet tik kuſtetees, — zittadi nebuhs lahga! —"

"Nu tad ar Deema palihgu uſ preekſchu! — marſch!"

Zahſeps nelikkahs diwi reiſas teiktees un mettahs Lea ap ſaklu. "Al Lea, kahda laime tewi ſcheit atraſt! ko es gaddeem eſmu meklejis."

"Ha! ha! ha! — ſauza kehniſch ſmeedamees, — "ka rahdahs, juhs gan wezzi paſiſtami."

"Nu wezzais ſtuhrgalwi! waj es winnam neteizu, ka meita buhs gudrafa par winnu."

Kehniina nodohms bij iſdewees; wezzais Loleitis no ſararawahm glahbts, Zahſeps bij atraddis ko meklejis. Wiſſi bij zaur tahdu dihwainu gaddijumu laimigi. Wiſſi laimigaki bij Zahſeps un Lea, jo drihſumã winni arri bij wihrs un ſeewa. Latwiſki no Fr. Schnbrg.

Ruffu lappinas.

D ſeiſas ſwaigſnes ſpohſchi mirds,
 "Mihlibu" ſauz winnu,
 Mihliba irr diſhwes ſirds,
 Dohd mums ſalduminu.
 Un kaſ mihlib iſdſeedajis,
 Tas ſew muhſchibu irr krahjis. E. F. S.

Preekſch latw. kurtmechmu ſkohlū Jelgawã eemakſati:

no	Sohdu-Seſſawas dr. (4. dahw.)	. . . . .	35 r. — f.
"	Gefwehtſchanaſ deenã bija ſameſti biſkeni	54 " 22 "	
"	Mieſchohtnes dr. (4. dahw.)	. . . . .	19 " — "
"	Uttrinas dr. (2. dahw.)	. . . . .	3 " — "
	pawiffam	. . . . .	70 r. 22 f.

Jelgawã 14. Mai 1873.

R. Schulz.

Jelg. Latw. piſſebta draudf. mahſitajs, Jelgawas kurtmechmu ſkohl. direktors no kurt. puſt.

Atbildas.

F. B. — G. Labprahb buhtum laſſitajeem paſneegufchi kahdu maſu bildi par ſchwas ſarra puſti, bet wiſſs tas argabbals ir wehl til maſ ſantahrits uſnemts, rohbſchã, piſſebti un zelti til tã argabbalu tohy noſhmeti, ka no tam ne kahds labbums aw. laſſitajeem ne-atlehtu. Naſtobt tad iſſkaldroſim labbalr ar wahrdem.

B. S. — J. Ji Zubſu originalrakſitem to weenu ſchinnis numerds iſleekſchu; tas ohts nederr; eſmu ar daktereem runnãjts, waj tabdas ſahles marc ko pee tr. ſumã ſohduma ſidſiſti; tee man awleznãjſchi, ka it nekam tur nederr un ka ar tabdeem neekem tik warroht aſka-weht debſgi waljadſigu ahrtes palihdsibu. Latw. aw. apgabhd.

Tabbibas un pretſchu tirgus Jelgawã, 21. Mai Rihgã, 19. Mai un Ceepajã, 28. April 1873. gaddã.

	Maſſaja par:	Jelgawã.	Rihgã.	Ceepajã.
1/3	ſſchew, (1 pãhra) rudſu	. . . . .	2 r. 35 f.	2 r. 50 f. 2 r. 40 f.
1/3	" (1 ") ſweeſchu	. . . . .	4 " 50 "	4 " — " 4 " — "
1/3	" (1 ") meeſchu	. . . . .	1 " 80 "	2 " 15 " 2 " — "
1/3	" (1 ") auſu	. . . . .	1 " 30 "	1 " 40 " 1 " 20 "
1/3	" (1 ") ſirru	. . . . .	2 " 40 "	3 " 25 " 2 " 50 "
1/3	" (1 ") lupju rudſu miltu	. . . . .	2 " 10 "	2 " 20 " 2 " 50 "
1/3	" (1 ") bihdeletu	. . . . .	2 " 75 "	4 " — " 3 " — "
1/3	" (1 ") ſweeſchu miltu	. . . . .	4 " 50 "	5 " — " 4 " 50 "
1/3	" (1 ") meeſchu putraimu	. . . . .	2 " 80 "	3 " 75 " 3 " 10 "
1/3	" (1 ") kartoffeli	. . . . .	— " 70 "	— " 90 " — " 50 "
10	puſu (1 birſawu) ſeena	. . . . .	5 r. — f.	5 r. — f. 3 r. 50 f.
1/2	" (20 mahrz) ſweeſta	. . . . .	5 " — "	5 " 20 " 4 " — "
1/2	" (20 ") diſſes	. . . . .	1 " 20 "	1 " 15 " 1 " 20 "
1/2	" (20 ") tabaka	. . . . .	1 " 40 "	1 " 25 " 2 " — "
1/2	" (20 ") ſchlihtu appinu	. . . . .	6 " — "	— " — " — " — "
1/2	" (20 ") probna linnu	. . . . .	2 " 40 "	2 " 20 " 1 " 80 "
1/2	" (20 ") brakla	. . . . .	1 " 80 "	1 " 10 " 1 " 20 "
1	muzzu ſtanu ſehlu	. . . . .	10 " — "	9 " — " 8 " — "
1	alku	. . . . .	16 " — "	17 " 50 " 14 " — "
10	puſu ſarlanas ſabls	. . . . .	7 " 25 "	6 " 75 " 6 " — "
10	" bakras rupjas ſabls	. . . . .	7 " — "	6 " 75 " 6 " — "
10	" " ſwalfas ſabls	. . . . .	6 " 75 "	6 " 75 " 6 " — "

Latw. Awiſchu apgabdatajs: J. W. Sakranowicz.

Sluddinaſchanaſ.

Wiſſeem ſaweem raddeem un draugeem darram ſinnam, ka eſſam ſaweenojuſſchees ſcho diſhwes zellu kohpã ſtaigaht.

Martin Kriſton.

Elizabeth Friedrichſohn.

Gemauert-Poniemon, tai 13. Mai 1873.

Kubka pagãſta wãdiſchana (Zulkuma aprinki) darra zaur ſcho ſinnam, ka ohradeen tãnni 5. Juni ſ. g. zaur wairakſchobliſchãnu tiſs pãhrs rohti 253 mehri rudſi, 230 mehri meeſchu un 50 mehri auſu magãſtnes labbibas. Ta pãhrdohſchana notiks **Grendſchu** teefas nãmmã, tur arri iſſchobliſchanaſ deenã prohweſ no labbibas warrehs dabuht redſeht un ſannãſ tã pãhrdohſchana notiks. 1

Grendſchu teefas nãmmã, tãnni 17. April 1873. (Nr. 150.) (S. W.)

Dohbeles aprinki buhdama Dgleiſas pagãſta wãdiſchana darra zaur ſcho ſinnam, ka winna ſawu ſehdeſchãnu iſſarũ ſeſteenu Leel-Birzãnas teefas un ſkohlãſ nãmmã norurã un tamdeht paſſu mainiſchana, galwas naudas prettineiſchana, wiſſas naudas iſmakſchãnas un t. yr. til weenigi ſeſteenas tiſs iſdarritas; tapelz ja kahds zittãſ deenãſ atrãhtu, par wetti buhtu ſtaigãjis. 2

Leel-Birzãwã, tai 1. Mai 1873. (Nr. 41.) Wezzakais: J. Noſenthal. Kriſtow.: A. Allen.

No Jaun-Seffawas pagasta waldschanas tohu zaur scho wiffas pagasta, mitfchu un pilfchto vofizijas ufzignatas, to pee Jaun-Seffawas pagasta peederigiu Jaime Hermann, 18 gadu wezju, kurfch bei waffes neffinnama weeti ufsturrabs, tublilt, fur wirrau atrohd, zecit fanemt un fchaj pagasta waldschanat areftrigi atfubilt. 2

Jaun-Seffawa, tai 9. Mai 1873.
(Nr. 158.) Pr. pag. wezj.: J. Jacobsohn.
(S. W.) Pr. pag. fr.: Hellmann.

No Kalnamulschas pagasta teefas Dobbeles arriakt teel wiffi tee, furteen labdas taifnos peepraffifchanas pee tahs atfchabtas mantas ta fchinnai pawaffart nomirufcha Mafes-Layfing mahju gruntineeka **Kriffjahn Rufwer** buhtu, ufzignati, famas praffifchanas jeb nodobmas wisweblakt libd **28. Juni f. g.** fche ufdoht; fo pehz tam neweens wairs netaps klauflits un peereents, bet mufchigt ar fawahm praffifchanam atraidibts kubs. Tapat arri teem, furri tam nomirufcham **Kriffjahn Rufwer** ko parahda buhtu, no fchiba puffes peefchodmahits teel, tohs ne-attfchidinatws parahdus libd augfcha minnetam terminam fche ufrahdibt; zittadi tee pafchi pehz liffkama ftrahpe kritabs. 1

Kalnamulschas teef, nammä tai 28. April 1873.
(47.) Teef. preefchfeld.: J. Brigdini.
Teef. fchribw.: M. Bergmann.

No Dofolmufchas (Paulsgnades) pagasta teefas wiffi tee, kam labdas parahdu praffifchanas pee tahs atfchabtas mantas ta nomirufcha fchi pagasta **Ultina** mahju rentneeka **Jaba Nennberg** buhtu, jeb furri tam pafcham ko parahda poliffufchi, dinu mehnefchu laifa, bet ne weblakt fa libd **4. Juli 1873** pee fchibs teefas peedobtees, ar to peefchodinatfchana, fa pehz fchi termina tee parahdu praffitaji wairs netifs klaufliti, bet tee parahdneeli pehz liffkama ftrahpeti.

Dofolmufchä, tai 9. Mai 1873.
(Nr. 36.) Preefchd.: M. Brasde.
(S. W.) Teef. fchribw.: B. Seemann.

Dobbeles frohna pagasta teefa darra zaur scho finnamu, fa tai **24. Mai f. g.** Fchufchumufchä fchä Beetleru mahjas firgt, gobwis, aitas, wiffadas drabnas un dafchadas pee lauku un mahju wirtfchafites peederigas leetas wairabfohlitajsem ubruppe tays pahrdobtas.

Dobbele, tai 12. Mai 1873.
(Nr. 102.) Preefchd.: A. Treijer.
(S. W.) Pr. pag. t. fr.: Hellmann.

15 rubl. pateizibas maffas.

To nakt uf 15. Mai no Lutrinu Egilfchu mahju ganntabam irr nofagti 2 firgt: 1) dulli behrs fcheltis, 6 gad. wezj. wiffas 4 labjas baltas, appalkfch fchepelun plauflta teels baltums, 80 rubl. wehrtib; 2) dulli pelehst, 10 g. wezj, 40 rubl. wehrt. Ras war scho fahdfitu finnas peenefs, ta fa tohs firgus war dabuht, dabuhs minneto pateizibas maffu no

Lutrinu Egilfch Heinolz.

Jauns zilweks,

fas **Wey-Sahte** femtohpibu mahzjeees, war neleekä fannezigiba tublin uftrauga weetu dabuht. Zapeeteizabs drihsuna Breefchumufchä pee Elletjas.

Chrgelneeks,

fam femu arri yimmeti jamabza, war tublilt weetu dabuht **Dniill**, wefchäs uf wafchabm **Kurfemmes** wobfehobam. Genabfchanas labdi 150 rubl. Ja fureklait pa freewifli gruntigi probt, jeb nemnabs drihsä laifa ifmabzitees, tad kuhē eenobfchanas libd 400 rubl. Zapeeteizabs un attestahites japees fubta pee **Subbates** mahzjtaja. 1

(Adrefse: Pastor Ley in Neu-Subbath Pastorat über Markt.)

No zeifures atwofhlehts. Nihgä, 21. Mai 1873.

Jaunas grahmatas.

Brahlu Busch grahmatu bohde, Nihgä, nu pat tilka gattawas fchahdas grahmatas:

- 1) **Tautas meitina.** No Lappas Mabrina. Maffa 30 kap.
- 2) **Weza awifchu lapa.** No Lappas Mabrina. Maffa 8 kap.
- 3) **Otolars un Ulwina.** No Lappas Mabrina. Maffa 8 kap.
- 4) **Wehrdfene.** No Lappas Mabrina.
- 5) **Maiba grahmata.** No Lappas Mabrina.
- 6) **Rabbam labba alga.** No Lappas Mabrina.
- 7) **Mafais bohneeks.** No Zurra Munnana. Maffa 50 kap.
- 8) **Pafchu laudis.** No S. Munnana. Maffa 40 kap.
- 9) **Artfchegas vreefch S.** Munnana Kreewu wallodas mahz. gaboleem. Maffa 20 kap.
- 10) **Schtas, dabbas un pafcales 4. dalka.** No Kronwalda Uita. Nr 12 bitelhm rufchloti. Inabts drihsuna.
- 11) **Schis un tas.** No Stelka. Maffa 15 kap.
- 12) **Tullija rehliun grahmata 2. dalka.** Maffa 20 kap.
- 13) **Mufchä zelfch.** Bilde ar ifftatdrofchanas wahrdeem. Maffa 6 kap.

Lur pat irr arri dabujamas **per wifcheltato zennu**, wiffadas **dfeefmu**, **fpreiditu**, **lufhgfchanas**, **fchoblas** un **zittas laffifchana** derigas **grahmatas**. **Utkalpahrde-weejeem**, **grahmatu fehjejeem**, **fchoblahm** un **bibliotefahm**, fas walemuä nemu, tohu lehtaki arehklainabts.

K. M. Busch

jaunä pak-kambari un pehrwu bohde

Pehterburgas Uhr-Nihgä, Kalku celä Nr. 20.

pahrdohd war lehtako zennu wiffadas prezes, fa: **zufuru**, **kafaju**, **tehu**, **miftus**, **fwezzes**, **fcepes**, **wiffadus putrainas**, **korintes**, **rosines**, **mandeles** u. t. vr.; idwat arri wiffadas **pehrwes** preefch dreibu, diju pehrwefchanas, fa arri mabfchanas. Meridfan wiffadas **rakftamas** **leetas**, **tintu** un **papibri** leekatas un maikäs dalkas dabujamas. **Utkalpahrdeweji**, **fas wairuma** **pirk**, dabu wiffas prezes lehtaki.

Grahmatu bohde

uf tirgus plazzi Nihgä pee **Schahlu wahrteem**, taggad effam cetainjufchi arridfan **rakftamu-leetu pahrdohfchannu**, furra katriis pizeis dabuhs pehz **pabrikatas zennas** wiffadas **papibrus**, **rakftamas grahmatas**, **klades**, **tintu fpalwas**, **bleifederus**, **griffeles**, **tappeles** un **zittas rakftifchana** derigas leetas. Meridfan **Urmontkas** wiffada leeluma lehtaki pahrdohdam.

Brahli Busch.

Jaunas seepu sahles (kaustische Soda)

Tahs no daufsem ifprohwetas un par derigabm atraftas jaunās seepu sahles, pahrdohd

K. M. Busch, jaunä pak-kambari Nihgä.

Schihis sahles irr jo derigas tadeht, fa ar tadm itfa laffa ne ween no labbeem, bet arri no flitfa- teem tauteem labbas fcepes ifwahrtit. Libdi ar winnabm dabu katriis pizejs druffaku pamahzifchannu.

Beenas wehja fudmallas ar weenu gongsi.

Schaggaras pilfchta widdu, irr **par dfinzu pahrdohdamas**. Klaiatfas finnas irr dabu- namas pee itarfchina **Skriptus**. 2

Dfeefmu konzerte

noitls trefchä waffarfwehtku deena f. g.

Teel-Platones pagasta nammä.

Sahftees pulft. 4. pehz launaga.

Semgalleefchi.

Ahrfemmes

Supersofatu

nupat dabujabm un zeen, femtohpjeem peedatwa

Liccop & C., Zelgawä,

kantors atrohnaabs pee tirgus plattfcha (Paradeplah) ceppretim „Zebra“ gashufim Feiertaga nammä.

Zaur scho zeen, femtohpjeem finnamu darvam, fa mehē labhibas pahrdohfchannu pehz **nodobtas prohwes**, pret lohti mahu prezentes atfehklinafchannu, apzabdafam. Tapat arri wiffas apftelleschanas un angabdafchanas no femtohpribas leetabm ufneem- niam, pee kam abtru un taifau arpeenefchannu ap- fohlam. 4

Liccop & C., Zelgawä,

kantors atrohnaabs pee tirgus plattfcha (Paradeplah) ceppretim „Zebra“ gashufim, Feiertaga nammä.

Kohl tabbi fchabwetas

Kurfemmes linfehklas

preefch iffehchanas pahrdohd ta andeles weeta no **S. Weidemanns**, Zelgawä pee mafajeem wahrteem.

Peo **J. W. Steffenhagen** un **dehla** Zelgawä nupat tappa gattawas un irr dabujamas:

Ufchetrbalfigas dfeefmas ar nohtchm.

Latweefchu dfeedataju beedreibam dahwatas. Maffa 25 kap.

Druffakhts pee **J. W. Steffenhagen** un **dehla**.